

Előfizetési árak
 egész évre 8 kor., félévre 4 kor.,
 negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára 16 fillér.
 Hirdetések másoknál árak szerint.
 A lap megjelenik minden osz-
 törtökön.
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 Hova a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Kezintek vissza nem adatnak

Kiadóhivatal: István-utca 9.
 Hova a lap anyagi részét illető köz-
 lemények és előfizetési pénzek küldendők
 Kiadóhivatalos:
FUCHS ANTAL.

PESTMEGYE SZABADELVÜ KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA.

Elismerés és elégtétel.

Ujpest, október 4-én.

Nagyfontosságú s különösen egyik határozatánál fogva nagy jelentőségű közgyűlése volt f. é. szeptember hó 27-én a község képviselőtestületének.

E közgyűlésen ugyanis oly impozáns módon nyilatkozott meg a képviselőtestület *bizalma és elismerése* a közigazgatás főjegyzője: *Zsoldos János* iránt, a mely páratlan, egyedül áll Ujpest község képviselőtestületének a történetében s a melynek értéke annál becsesebb, mert váratlanul, önként nyilatkozott meg.

Zsoldos János közigazgatási főjegyző ugyanis a napirend folyamán előterjesztette a képviselőtestületnek, hogy a községi szabályrendeletnek némely szakaszát módosítani szükséges, mert köztudomású dolog, hogy a közigazgatási jegyző az új község házában természetbeni lakást nyert, ennek következtében kéri a képviselőtestületet, hogy számára a fűtést és a világítást is természetben adja ki s ennek ellenértékéül a törzsfizetéséből 200 koronát vonjon le, mert még a látszatát is el akarja kerülni annak a gyanúnak, hogy ő a helyzettel visszaél, a község világítását és tüzelőanyagát a saját céljaira jogtalanul használja fel.

A képviselőtestület közgyűlése erre *Illek Vincze* indítványára s *Friedmann Ármán, dr. Seliqmann Jenő* és *Korponai Ödön* hozzászólása után *egyhangú* határozattal kimondotta, hogy tekintettel azon fáradságtalan működésre, a melyet *Zsoldos János* közigazgatási főjegyző egy a község, mint a lakosság érdekében eddig kifejtett s a mely Ujpest haladásának és fejlődésének örvendetes lendületet adott: az általa eddig élvezett

lakbér-, fűtési- és világítási átalányt szabályrendeletileg a törzsfizetéshez csatolja, illetőleg a törzsfizetését emnyivel emeli s ezenkívül részére a természetbeni lakást, fűtést és világítást annál is inkább megadja, mert a közigazgatási jegyző törzsfizetése, lakbér-, fűtési- és világítási átalánya a község költségvetésében eddig is egy tétel alatt szerepelt s ezen tételnek csökkentése nyugdíjazás esetében nemcsak magára a főjegyzőre, hanem családjára nézve is igen káros hatással volna.

Zsoldos János közleg. főjegyző, ki a tanácskozás alatt távol volt, a határozat kihirdetése után megnatottan mondott a képviselőtestületnek köszönetet ezen kitüntető elismerésért s eddigi működésének nem várt megjutalmazásáért ünnepélyes ígéretet tőn, hogy jövőben még nagyobb buzgóságot igyekszik a község és a lakosság érdekében kifejtteni s minden idejét és tehetségét a község és a lakosság jólétének az előmozdítására fogja fordítani.

A viharos lelkesült éljenzés, mely *Zsoldos János* köszönő szavait követte, bizonyítja, hogy a képviselőtestület fenti határozatának az egyhangú meghozásában nemcsak az értelemnek, hanem a szívnek is volt része, hogy a képviselőtestület örömmel ismeri el *Zsoldos János* érdemeit s éppen azért biztosítani akarta számára a gond nélküli megélhetést, hogy kiváló tehetségeit és szellemi képességeit zavartalanul szentelhesse a községnek, a melynek jóléte és felvirágzása: *Zsoldosnak* eddig is élethivatása volt s meg lehetnek róla győződve, ezután is az leendő.

A községi képviselőtestület, ezen *egyhangúlag* hozott határozatával fényes *elégtétellel* szolgáltatott *Zsoldos János* közigazgatási főjegyzőnek azon támadások-

kal és gyanúsításokkal szemben is, a melyekkel öt éppen azon percztől fogva kezdtek üldözni, a mely perczben Ujpest modern fejlődésére és haladására vonatkozó tervei a megvalósulás jegyébe léptek.

A képviselőtestület ugyanis ezen egyhangú határozatával, a közigazgatási főjegyzőnek nemcsak az érdemeit ismerte el, nemcsak a fáradságát, munkásságát jutalmazta meg, hanem tudomására adta mindenkinek azt is, hogy eddigi működésével meg van elégedve, hogy további működése iránt teljes bizalommal viseltetik, hogy a támadásokat, a melyek el-lene intézettek szóban és írásban, és sokszor már a durvaság mezét öltötték magukra, megveti, és hogy támogatására, a község érdekeinek szolgálatában, mindenkor számíthat.

Az elismerésnek illetően megnyilatkozása nemcsak az elismerésben részesült közigazgatási főjegyzőnek, hanem magának a képviselőtestületnek is dicséretére válik s a mi fő megnyugtatótul szolgálhat a község összes lakosságának, mert a képviselőtestület közgyűlésének *egyhangúlag* hozott határozata meggyőzhet mindenkit arról, hogy a közigazgatási főjegyző ellen a sajtóban és azon kívül elhangzott gyanúsítások, — szeliden szólva — alaptalanok s hogy községünk ügyeinek vezetése megbízható kezekbe van letéve.

Ez az elismerés, ez az elégtételadás a tárgyilagosságnak minden barátját csak örömmel töltheti el s buzdítással szolgálhat a község minden alkalmazottjának, mert fényes bizonyítékul szolgál arra nézve: hogy e község nem hálátlan azok iránt, kik idejüket és tehetségüket a község jólétének az oltárán feláldozzák.

A közgyűlés további határozatai a következők valának:

TARCZA.

Édeske.

Írta: Paul Victor. Fordította: Boldog Kálmán.

— Mamáskám!
 — Mit, gyermekem?
 — Még mindig ugyanazon helyen ül, bizonyára beteg.
 — De Elly, már egy fél óra óta állasz ott a madárka előtt. Légy okos. Hiszen előbb meg kell szoknia az új házikóját. Jer, ül a zongorához s játszd el a holnapra feladott darabjaidat. A madárka majd csak felvidül.
 Elly előkereste hangjegyeit.
 — Ah, mamáeska!
 — Mit, kedvesem?
 — Az Etude-del kell elkezdenem? Ezt bizonyára a madárka sem szenvedheti. Mi is lesz a neve, mamáskám? Nem tudsz te valami szép nevet számára? Egy szépet, tudod olyant, a mely mindjárt tetszik. Te biztosan tudsz egyet, ugye mamáeska?
 — Majd gondolkodom. Csak fogj hozzá már a játékdhoz.
 — Ne vigyem inkább a madárkát a másik szobába?

— Miért, kienesem? Játsszál szépen, rendezen, majd ő is szívesen hallgatja.

Elly megkezdte új gyakorlatát. Ritkán akadt meg, s így ritkán kellett újból kezdenie. Mamája kézimunkával ült ugyan az ablaknál, de nem dolgozott, mert benső örömmel figyelt gyermekének ügyes játékára. A mint véletlenül a madárra tekintett, észrevette, hogy a kis szárnyas már a fejécskáját emelgeti a zongora hangjainál. Ide-oda ugrándozik a palezikákon, majd csipogva próbálgatja hangját.

Elly egészen el volt játékaiba merülve: mégis hirtelen abba hagyta azt, mert a madár ajkáról egy hosszú és tisztán esengő trilla hangozott el.

Mamáskám! hallottad? Ő énekel!
 — Már jó ideje, gyermekem. Ugy látszik, játékd örömöt szerez neki. Csak játsszál tovább.

És a mint Elly újból hozzáfogott játékához, a madárka is újból elkezdett énekelni. S a míg az Etude véget nem ért, mindaddig élénken ugrándozott s vidám dalát esattogva kísérte a zongora hangjait.

— Tudod mamáeska — mondá Elly, midőn játékát befejezte — minék örültem én a legeslegjobban születésnap ajándékaim közül?

— Nos?

— Ah, te tudod, hát persze a kis madárkának. Már oly régen óhajtottam egyet, de most az egyszer egész biztosra vettem, hogy meg fogsz vele ajándékozni te édesjó, kedves mamáeska.

Elly oda simult anyjához, szeretettel átkarolta s össze-vissza esókolta.

— Jól van jól, te kis hízelgő. Találd el, minek fogjuk nevezni kis madaradat?

— Nos mamáeska, nos?

Édeskének! Tetszik neked ez a név?

Elly öröndve ugrándozott a szobában. „Édeske, Édeske! Aranyos kis Édeském!” kiáltá egyre-másra és a kis aranyos Édeske ugy esattogott, füttyült, mintha csak a nevé megértette volna.

* * *

Több év mult el e jelenet óta. Elly szép, ifju hölgyé fejlődött, Édeske pedig szomorúan guggolt házában. Nagyon megvényt már, csak nagy ritkán énekel.

Az anya ismét kézimunkájával kezében ült az ablaknál és Elly ismét szánokozva állott ott madárkája előtt.

Mamáskám, fetek, hogy Édeske beteg.

— Az öregség lesz a baja, kedvesem. Ezen már nem segíthetünk.

Könnycs gyűltek Elly szeméibe.

— Ah, mamám!

A kereskedelemügyi miniszterium leirata a Wolfner utczától a vízművekig terjedő *védgát engedélyezése* tárgyában: tudomásul vétetett s a szükséges teendők fogamatosságával, a vízjogi engedély kikérésével, az előjáróság bízott meg.

A vármegyei törvényhatóság leirata, a község 1900-ik évi költségvetésének *jóvágyása* tárgyában: tudomásul vétetett.

Az előjáróság előterjesztése a *csatornázás* ügyében kiírt pályázat eredménytelenségéről: tudomásul vétetett s utasított az előjáróság, hogy alkosson mielőbb *csatornázási szabályrendeletet*, a melynek értelmében ott ahol szükséges, a csatorna kiépíttessék s a betorkolásra a háztulajdonosok bizonyos határidőn belül köteleztessenek, a költségek pedig közadók módjára hajtassanak be.

A *helypénzszedési jog* bérbeadási ügyében tartott árverés eredményének az előterjesztésekor kitént, hogy nem Link hanem a Keppich és Brankovich ezég ajánlata a legelőnyösebb, a mennyiben e ezég 6 évre 40.355 koronát és 54 fillér bérösszegezen kívül még az utczák és terek tisztántartására évenként 2000 koronát és így tehát összesen 42355 koronát és 54 fillért ajánlott fel. Ennek következtében a képviselőtestület — dr. Kiss Sándor, Diamantstein Lajos, Czipauer, Csepreghy, dr. Dömötör László, dr. Sugár Bódog, s Friedmann Ármán hozzászólása után, — 24 szóval 7 ellenében a Keppich és Brankovich ajánlatát fogadta el, oly feltétellel, hogy az utczák és terek tisztántartására felajánlott 2000 korona is a bérösszegebe, egy ezim alatt foglalandó be a szerződésben; ha pedig nevezett ezég ebbe beleegyezni nem akarna, akkor Linknek 42.024 koronás ajánlata fogadandó el. Ugyanevak névszerinti szavazással kimondotta a közgyűlés azt is, hogy az ezen határozat elleni fellebbezés birtokon kívül helyeztetik.

Az előjáróság előterjesztése a *személtörési jog bérbeadási ügyében* tartott árverés eredményéről: tudomásul vétetett s az előjáróság utasított, hogy Krausz Bernáttal aki legtöbbet (670 koronát) ajánlott fel, a szerződést kösse meg.

Az előjáróság előterjesztése a községi pótdadók leirása iránt: tudomásul vétetett.

Az *ujpesti ipartársulat kérvénye* a járda-költség elengedése iránt kedvezőleg intéztetett el, a mennyiben a képviselőtestület a kérelemnek helyt adott, de utasította az előjáróságot, hogy az ipartestület házának telekkönyvébe jegyeztesse be, hogy az esetben, ha a ház, megszűnnék az ipartestületi ezölöknak szolgálni vagy másnak a tulajdonába,

— Mi az lelkem? Te sírsz? Mi bánt?

— Szegény állatka! En nem szeretnék soha megöregedni.

— Ugyan édes gyermekem, miféle gondolatok ezek — szól az anya, mialatt esőkaival törle le gyermeke könnyeit.

Elly némileg megnyugodva, a zongorához ült s elkezdett játszani. És a madárka, mint egykor, csak hogy fáradtabban, sokkal fáradtabban fel-fel emelte fejét s azok a zongorahangok, mint egykor, ugy most is dalolásra kényszeríték őt, kezdetben halkán, egész halkán, azután hangosabban, mindég hangosabban, míg végre hangja — mint egykor — áthatón, tisztán, teljes erővel hatolt ki torkán.

Az anya és a leánya egész boldogan hallgatták énekét. Elly folytatta játékát, de a madárka hirtelen elhallgatott. Midőn Elly a zongorától felkelt s esendesen a kalitkához lépett, a madárka élettelenül feküdt a kalitka homokján.

— Mamám! Mamám!

A mama oda sietett, s Elly zokogva borult reá s fájdalmasan sóhajta:

— Ah, az én kis aranyos Édeském!

A madárka utolsó dalát esattogta el — utolsó dalától sziveeskéje repedt meg.

menne át: a járda költség fizetésének kötelezettége ismét feléled.

Osterreicher János kérvénye a póczegödörök tisztítására vonatkozó kizárólagos jog megadása iránt: a napirendről levétetett.

Maczek Károlynak azon kérelmére, hogy az Attila- és Baross-utca közötti járda rész költségének fizetése alól felmentessék, a képviselőtestület kimondotta, hogy kérelmét csak akkor teljesíti, ha az utczát tényleg kinyitja.

Fischer István volt községi őrnek kérelme visszaradrt fizetésének kiadása iránt: elutasított.

Egyessy Géziáné kérelmének, melyben járda költség tartozásának megfizetésére egy évi halasztást kér: a képviselőtestület, a kamatfizetés kötelezettsége mellett helyt adott.

Holtzschuster Antal, Keller Imre, és Rosmanit Violetta újpesti lakosok kérelmének a községi kötelekbe való felvétel kilátásba helyezése iránt: a képviselőtestület, a szokásos díjak lefizetésének kötelezettsége mellett helyt adott.

Több háztulajdonos kérelmét a járda költségekre vonatkozó kedvezőbb fizetési módzat megállapítása tárgyában: a képviselőtestület azzal a kedvezményel utasította el, hogy most már a kamatok megtérítése mellett, csak egy évi halasztást kaphatnak, ha azért folyamodnak s a halasztás iránti kérelme alaposan megindokolják.

Szappanos Lászlóné, Cseh Andrásné, Czetti Adámné és Osztertag Mihályné születésű női okleveleinek bemutatása és meghirdetése: tudomásul vétetett.

A közgyűlés napirendjét néhány interpelláció előzte meg, amelyekre *Zsoltos János* közleg. jegyző rögtön megadta a megnyugtató választ, melyeket a közgyűlés az interpellálókkal együtt tudomásul vett.

H I R E K.

— **A király nevenapja.** Ő felsége a király nevenapját ma, f. é. október hó 4-én az ország minden részében megünnepelte a magyar nemzet. Ujpest összes templomaiban hála isteni tiszteletek tartottak. Gödöllőn pedig díszbeöltözött adott a toskonai nagyherceg, amelyen ő felsége egyenes meghívására, Wolfner Tivadar országgyűlési képviselő is részt vett.

— **A főispán kitüntetése.** *Boniczky* Ferencz, v. b. t. t. vármegyénk főispánját, a perzsa sah itt időzése alkalmából a nap és oroszlanrend első osztályával tüntette ki. A főispán részt vett a sah fogadtatásánál és elutazásánál.

— **Pestmegye közgyűlése.** Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegye október 8-án, hétfőn és a szükséghez képest a hétfőt követő napokon tartja évnegyedes közgyűlését a megyeháza dísztermében.

— **Wolfner Tivadar országos képviselő a kerületében.** Wolfner Tivadar a gödöllői kerület országgyűlési képviselője a mult hét folyamán kerületének több községét, nevezetesen: Valkót, Vác-Szent-Lászlót, Zsám-bokot, Turát Hévizt, Héviz-Györköt és Bagót látogatta meg. E községek választó polgárai mindenütt nagy lelkesedéssel s őszinte szívélyességgel fogadták Wolfner Tivadar országos képviselőt s biztosították őt ragaszkodásukról és tántoríthatatlan hűségükről. Wolfner Tivadar, — aki kerülete minden egyes lakosának az érdekeit egyformán a szíven viseli, ezt a ragaszkodást, tiszteletet és hűséget valóban megis érdemli.

— **Október 6-ka.** Az újpesti „Függetlenségi Kör” az aradi vértanúk emlékére f. évi október hó 6-án, reggeli 8 órakor a róm. kath. templomban gyász isteni tiszteletet tart, este pedig a kör helyiségében gyászünnepélyt rendez.

— **A gödöllői kerület fuvardíjai.** Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyének azon szabályrendeletében, mely az országgyűlési képviselőválasztóknak a választás helyére való szállítása és visszaszállítása tárgyában

hozott s belügyminiszterileg jóváhagyott, a gödöllői kerületet illető fuvardíjak a következőleg állapítottak meg:

	Távolság a szék- helyig kilométer- ekben	Fuvardíj kor. fill.
Bag	13.13	4
Boldog	31.52	11
Csömör	13.13	4
Csik-Taresa	14.27	4
Czinkota	14.62	4
Dány	20.98	8
Dunakesz	18.98	7
Eeser	25.35	9
Fóth	13.17	4
Héviz	18.49	6
Héviz-Györk	15.13	4
Isaszeg	9.89	3
Kerepés	7.42	2
Kis-Taresa	11.08	3
Maglód	23.94	9
Mogyoród	9.15	3
Pécel	18.54	6
Rákos-Palota	20.49	7
Rákos-Csaba	21.83	7
Rákos-Keresztúr	25.39	9
Tura	22.64	7
Ujpest	23.21	7
Vác-Szt.-László	17.82	7
Valkó	14.44	6
Zsámok	22.86	9

— **A pestvidéki esküdtbírák.** A pestvidéki kir. büntető törvényszéknel f. é. szeptember hó 27-én sorsolták ki a IV. esküdtszéki ülészak esküdtbíráit. A kisorsolás nyilvános ülésen Seyfried József törvényszéki elnök elnökölt. A kisorsolt rendes esküdtök közt a következő újpestiek vannak: Gerő Zsigmond, Sonnenfeld Miksa, Dezső Lajos (meghalt), Szerényi Kázmér, Wutke Ferencz, Kanovits Zoltán, Pótesküdt: Dörner Nándor. Az esküdtbírószaki ülészak október hó 22-én kezdődik és november hó 4-éig tart.

— **Népszámlálási értekezlet.** A vármegye alispánja f. é. szeptember 18-ikára értekezletre hívta össze az 1901-ik népszámlálás megejtésére hivatott közegeket. Mintegy 3-400-an jelentek meg az alispán felhívására, főszolgabírák, szolgabírák, polgármesterek jegyzők és népszámlálási biztosok, hogy a népszámlálásnál követendő eljárás módzatait megbeszéljék. Az értekezleten általánosságban és részleteiben is megvitatották az e tárgyban kiadott utasítást, a melyhez a szakszerű felvilágosításokat Vargha Gyula tb. hivatali aligazgató, miniszteri oszt. tanácsos adta meg. A statisztikai adatok megbízhatósága és pontossága tekintetében helyes dolgot eselekedett az alispán, hogy az ügy megbeszélésére időt és alkalmat nyújtott.

— **A második műtárlat,** melyet az „Ujpesti Közművelődési Kör” rendezett a saját helyiségeiben, már csak vasárnapig, f. hó 7-ig lesz nyitva. Sajnos, a műtárlat látogatása ez alkalommal nem felelt meg a vára-kozásnak s a látogatók száma és művásárló kedve messze maradt az első műtárlat mögött, a minek oka elsősorban abban rejlik, hogy a rendező urak ugy látszik, inkább arra törekedtek, hogy a műtárlatban mennél több kép legyen s nem arra, hogy mennél jobb kép legyen. Így azután a sok selejtes kép, vásári munka keretében csaknem teljesen elveszett az értékes mű. A tárlat ideje sem volt a legszerencsésebben megválasztva s azután az árak bizony-bizony legalább száz képnél szerényebbek lehettek volna. Hogy dacára ennek, vásárlások mégis történtek, az csak annak bizonyítéka, hogy közönségünk a művészetért nemcsak lelkesedik, hanem áldozatra is kész, éppen azért nem szabad ezt a közönséget harmadrendű művekkel a műtárlatoktól visszariasztani, s nem szabad az ifjabb nemzedék műérdekét tévutra vezetni. Allitsanak ki jövőre 163 kép helyett 50-et, de ez az ötven legyen azután igazán műkép, vagy legalább olyan, hogy a laikus ember se botránkozzék meg a kiállításán. Ez a tárgyilagossá igazság, a melyet elsősorban a festőművészek érdekében mondunk el őszintén, második sorban pedig a „Közművelődési Kör” műkiállításai érdekében, a mely műkiállításoknak — ha az óhajtott célt elakarják érni, nem szabad dekadenciába esni. A kiállított képek közül megvásároltatott ez alkalommal 11 darab és egy szobormű. Nevezetesen: Dr. Aradi Béla 2 képet Rác Sándortól; Erben Samu

1 képet Bachmanntól; Sonnenfeld Adolf 1 képet Pállya Celestintól; Kárpáti János 1 képet Egervári Potemkintól; Bettelheim (Bécsből) 2 képet Neográditól; Weisz József 1 képet Linek Lajostól; Dr. Szabó Béla 1 képet Ruboviestól; Dr. Székely Dezső 1 képet Lakos Alfréd-től; Adler Gyula 1 képet Rácz Sándortól és dr. Kún Alajos 1 szobrot Bareza Lajostól vásárolt meg. Csodálatos, hogy Telepy és Gross képei nem találtak műpártolóra, pedig ezek a kiállítás gyöngyei közé tartoznak.

Ujpesti művészeti diadala. *Szelepesényi Linka* énekművész, aki a „Népszínház” kötelékéről kilépve a bécsi tanulmányait befejezve, a Szászországi drezdai „Rezidenz-theater”-hez szerződött, f. é. szeptember hó 22-én lépett fel először Platzbehernek „Der Wahrheitsmund” (Boca della verita) című háromfelvonásos operettjében s teljesen meghódította „Angiolina” hercegnő szerepében a közönséget. A drezdai lapok elragadtatással írják énekéről, játékaról s megjelenéséről. Így a „Dresdner Anzeiger” f. évi szeptember hó 24-iki számában a következőket írja: „A Wahrheitsmund” bemutató-előadása, a szerepek kitünő kiosztása mellett, teljes sikert aratott s dícséretet érdemel. Az ifju hercegnőt *Szelepesényi Linka* kisasszony rokonszenvesen alakította; a zárdai iskolából a hercegi palotába átültetett tizenhat éves leánynak a lényét s a lelkületét, helyesen és biztosan domborította ki; a könnyű zavart, a félig gyermekies makaességet, a félig naiv modort a hangban és a viselkedésben, az érzélgősségből való átmenetet a legbensőbb szerelembe pompásan dolgozta ki az ifju magyar hölgy, akinek kellemesen esengő hangjával teljes érvényre sikerült emelni a darab főszerepét. A „Dresdner Nachrichten” f. é. 263-ik számában pedig a következőket olvassuk róla: „Szelepesényi kisasszony, Angiolina szerepében, amely elsőrangú s határozott tehetséggel megadott énekesnő számára teremtett, kellemes meglepetésben részesített. Mindenekelőtt bebizonyította azt, hogy hangjával az ilyen nagy szerepek fölött uralkodni képes, s a bemutató-előadásoknál, ez a földolgozó. Szelepesényi kisasszony tegnapi zeneti tehetségének fényes tanubizonyítást adta s csak rövid idő kérdése talán, hogy e tehetségét, a legnagyobb feladatok megoldására képesítse.” E két ítélet, mely Dresda két legelőkelőbb színházi kritikusanak *Irrgang* és *Störke*-nak a tollából ered, Szelepesényi Linka határozott diadalát jelenti, aminek kétszeresen örvendünk. Először azért, mert magyar, másodsor azért mert Ujpest szülőtte.

A magyarországi községi és körjegyzők országos központi egylete f. évi október hó 14-én délelőtt 10 órakor tartja Budapesten, Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegye székvárosának közgyűlési termében ez évi rendes közgyűlését. Ezt megelőzőleg október 13-án délelőtt 9 órakor a Pannónia-szállodában választmányi ülés lesz.

A Rákospalota — Crouy-féle ügyben, a vármegye közgyűlésének f. é. április hó 10-én hozott határozatát — a melyet annak idejében lapunkban is ismertettünk, — a *belügyminiszter* Kovácsi Kálmán és társai fellebbezése folytán felülvizsgálván, azt helybenhagyta. Ugyanez a helybenhagyta a vármegye közönségének f. é. június 11-én hozott azon határozatát, a melyben R.-Palota községnek a szóban forgó ügyben *Polónyi Géza* ügyvéd részére adott meghatalmazását megsemmisítette. A vármegyei közgyűlés által kiküldött bizottság tehát most már hozzáfoghat a vizsgálathoz, illetőleg annak a kiderítéséhez, hogy Rákospalotán miként szült egeret a hegy.

Esküvő. Dr. Boros Mór községünk kedvelt fiatal ügyvéde f. é. október hó 7-én d. e. 11^{1/2} órakor vezeti oltárhoz Seligmann Gizella kisasszonyt, dr. Seligmann Jenő orvos leányát.

Az ujpesti 48-as honvédek és a főváros. Az ujpesti negyvennyolcas honvédek régebben kérvényt intéztek a fővároshoz, hogy segítsen nyomoruságos helyzetükön. A főváros annak idején azzal utasította őket, hogy Ujpest nem tartozik a fővároshoz. A szegény honvédek újra folyamodtak és kérvényükben fölhozták, hogy ők annak idején nemcsak Ujpestért, hanem az egész hazáért harcoltak, a mire a főváros értesítette őket, hogy a mint valamely nagyobb

összeg érkezik hozzá jótékonykezéltre, tekintettel lesz kérésükre. Most, hogy a lovas-egyesület a futtatás jövedelmének egy részét elküldte a főváros szegényalapjának, a tanács elhatározta, hogy a legközelebbi esztörtöki tanácsülésen nagyobb segítséget szavaz meg a negyvennyolcas honvédeknek.

Az ujpesti hitközség — a budai hitközség ünnepén. A budai hitközség nemrég elhunyt rabbija Goldberg Rafael dr. emlékére f. é. szeptember hó 30-án gyászünnepélyt rendezett a főtemplomban. A gyászünnepen részt vett *Venetiánér Lajos dr.* főrabbi vezetése mellett az ujpesti hitközség is.

Rendkívüli közgyűlés. Az „Ujpesti Polgári Kaszinó” 25 tagja rendkívüli közgyűlésre hívta össze a Kaszinó tagjait, hogy a lemondott elnökség helyett új elnökséget és esetleg új választmányt válasszon. A rendkívüli közgyűlés f. é. október hó 7-én d. u. 4 órakor fog megtartatni. Hogy miként fog az „Ujpesti Polgári Kaszinó” vissza bontakozni „Ujpesti Polgári Körre”, hogy miként fogja adosságait hamuvá égetni s a hamvakból miként fog újra feltámadni; arra csakugyan kíváncsiak vagyunk. Legény lesz a gáton, a ki ezt megeselekszi.

Fellebbezés. *Link Bernát*, a helypénzszedési jog volt bérloje megfellebbezte a községi képviselőtestületnek azon határozatát, a melylyel ez, a f. é. szeptember 27-iki közgyűlésen a Keppich és Brankovich ezének a helypénzszedési jog bérletére vonatkozó ajánlatát fogadta el. A fellebbezés a képviselőtestület határozatával birtokon kívül lévén helyezve, a Keppich és Brankovich ezéget szerződési jogainak gyakorlatában nem akadályozza.

Az ujpesti függetlenségi kör elnöke *Katona József* a választmányhoz intézett levelében lemondott elnöki tisztségéről. A választmány egy öttagu küldöttséget menesztett *Katona József*hez, hogy őt a lemondás visszavonására bírja.

A vármegyház ujjaépítése. Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegye bizottsági tagjainak egy része mozgalmat indít a vármegyház ujjaépítésére. Az új székház építése azonban — írja „Pestvármegye” a legutóbbi számában — esakis akkor történhet meg nagyobb kockázat nélkül, ha a vármegye-utezát a mai zsák-uteza jellegéből kivennék, a miáltal az uteza nagyobb forgalomhoz jutna s az új székház földszintes helyiségeit üzlethelyiségeknek lehetne kiadni. A megyebizottsági tagok mozgalmá főképp arra irányul, hogy az összes érdekeltet közösen kérjék a fővárost a vármegye-uteza meghosszabbítására, a kiszélesítés az új székház építése alkalmával hajtathat végre.

Football-torna. A bpesti „Versenypályaszövetség” és a „Sport Világ” szerkesztősége október hó 14-én a mentők javára nemzetközi football-tornát rendez hatos csapatok számára, melyen résztvesznek többek között a bpesti „Torna-Club,” a „Magyar Uszó Egy.,” a „Criketter”-ek, Bécs legjobb csapata és a mi bennünket ujpestieket legjobban érdekel az „Ujpesti football-club” is. Bizalommal tekintünk a hat ujpesti fiu (Ugró, Bier, Szedyár, Weisz, Dinics, Schmidt) e fontos szereplése elé, reméljük, hogyha nem is szerzik meg clubjuknak a nagy ezüst serleget és a „football-torna győztese” címet, legalább a harmadik díjjal, az ezüst éremmel dekorálva jönnek haza.

Zenehangverseny. A Feldmann József-féle Pannónia kávéházban (Ujpest, Arpad-ut 48. sz. a.) minden este 8 órától reggeli 6 óráig Makkay Kálmán 12 tagból álló híres zenekara Balassa-Gyarmatról nagy hangversenyt tart.

A karambol. Siegmund Vincze, ez idő szerint tűzerkatona, augusztus 18-dikán Kőbányáról sertéseket vitt kocsiján Ujpestre. Mikor a Külső-váci-utra ért, a 9 éves kis Preszler gyermek kérte, hogy vegye fel őt a kocsijára. Siegmund szívesen teljesítette a gyermek kérését és maga mellé ültette a kis fiút. Alig haladnak pár száz lépésnyire, előrobog a villamos és összeütközik a kocsival. A koesi tüstént fölborult, a gyermek esés közben agyrázkódást szenvedett és azonnal meghalt. A koesist ezért gondatlanság által okozott emberölés miatt helyezték vád alá és főtárgyalás már volt ez ügyben. „Miért történt a szerencsétlenség?” — kérde az elnök. „Mert nem volt lámpa a kocsimon. Sö-

tét volt. Lámpát azért nem vittem magammal, mert nem hittem, hogy olyan későn jövök haza”, — feleli a vádlott. „No lássa, pedig lámpának nemcsak a koesin, de még a bieziklin is kell lennie”. A törvényszék vagy hét tanunak kihallgatása után a vádlottat 3 havi fogházra ítélte.

Lakásváltoztatás. *Bauer Soma* állami polg. leányiskolai tanár és jeles arczképfestő lakását Ujpestről Budapestre (VI., Podmaniczky-utca 49. sz.) helyezte át.

Népfölkelő időszaki szemle. Az 1893. évi XXXVII. t.-ez. értelmében mindazon katonailag kiképzett népfölkelésre kötelezett egyének, a kik a közös hadsereg, — haditengerészet- és honvédségnél, vagy ezek póttartalékában, vagy a csendőrségnél szolgáltak, továbbá az oly katonailag ki nem képzett népfölkelők, a kik mozgósítás esetén különleges hadiszolgálatra jelöltetvén ki, már a békében ajánlati lappal láttattak el, minden évben egyszer az e célra megállapított helyen jelentkezni tartoznak. Ezen jelentkezési állomások egyike Ujpest; ehhez tartoznak még: Rákospalota, Dunakesz, Főth, Csomád és Veresegyház községek. Jelentkezési idő: mindenkor reggeli 8 óra. 1. Dunakesz, Főth, Csomád és Veresegyház községekben tartózkodó összes népfölkelőkre nézve 1900 október hó 11. 2. A Rákospalotán tartózkodó összes népfölkelőkre nézve 1900 október 12. 3. Az Ujpesten tartózkodó összes népfölkelőkre nézve 1900 október 13., 15., 16., 17. és 18-án; még pedig: a) 13-án az ujpesti illetőségűek; b) 15-én az idegenek 1867—1865. évfolyamig; c) 16-án az idegenek 1864—1862. évfolyamig; d) 17-én az idegenek 1861—1860. évfolyamig és e) 18-án az idegenek 1859—1858. évfolyamig. Jelentkezési hely: az *Attila-utczában levő Breuer-féle vendéglő nagyterme*. A jelentkezők tartoznak magukkal hozni katonai, illetve honvéd végelboesajtó leveleiket, ennek hiányában egyéb katonai igazolási okmányaik, esetleg eseléd- vagy munkakönyveiket, avagy egyéb a személyes viszonyokat igazoló okmányaik, azok pedig, a kik népfölkelési ajánlati lappal látvák el, ezen ajánlati lapot. A jelentkezést a személyes megjelenés helyett írásban teljesíthetik. a) a népfölkelésre kötelezett tisztjelöltek; b) a törvényesen bevett egyházak és vallásfelekezetek fölszentelt papjai, ezek papjelöltjei és a növendékek, a mennyiben a népfölkelő jelentkezési kötelezettség alatt állanak; c) az állandó katonai vagy honvéd-intézeteknél tényleg alkalmazott valamennyi jelentkezésre kötelezett személyzet; d) a jelentkezésre kötelezett közigazgatási és állami tisztviselők, hivatalosolgák, fegyőrök stb ha szolgálati alkalmazásukban nélkülözhetetlenek és személyes jelentkezésre meg nem jelenhetnek; e) a pénzügyőrség és erdészet jelentkezésre kötelezett személyzete, valamint azok, kik a vasutaknál, gőzhajózási társulatnál, a posta- és táviránál, vagy egyéb közforgalmi intézeteknél, valamint a hozzájuk tartozó gyárakban és műhelyekben tartósan felfogadva vannak és tényleg ott szolgálnak. f) a tengeri utazási engedéllyel ellátott és g. a es. és kir. hadihajóhoz szerződésileg felfogadott, vagy valamely tengeri gőzhajózási vállalat hajóján alkalmazott, jelentkezésre köteles népfölkelők, ha tényleg hajóra szálltak; h) a kőszénbányákban alkalmazott, jelentkezésre kötelezett hivatalnokok és bányamunkások; i) azon jelentkezésre kötelezettek, kik a népfölkelési szolgálat alul a közszolgálat érdekében ideiglenesen fel vannak mentve; k) azok, kik a jelentkezésre kitűzött napon kellőleg beigazolt sürgős és halasztást nem tűrő családi vagy magánviszonyok miatt a személyes jelentkezésben gátolva vannak. l) a betegek, ha a személyes megjelenésben gátolva vannak. Az írásbeli jelentkezés a község közigi jegyzői irodában ingyen kapható „Jelentkező lap” pontos kitöltése által teljesíthető, a hol egyben a személyes jelentkezést gátló körülmény is igazolható. Az a népfölkelő, ki a kötelezettségéről jelentkezést elmulasztja, kihágást követ el és 2 frttól 100 frtig terjedhető — behajthatatlanság esetén megfelelő szabadságvesztésre átváltoztatható — pénzbüntetéssel büntetetik. Ujpest, 1900 szept. 22. Az előjáróság.

Fejlődő iparágak támogatása. Kormányunk minden lehetőet elkövet új iparágak teremtésére. A „Magyar Kereskedők Lapja” azonban egy konkrét eset alkalmából igen

helyesen figyelmeztet arra, hogy közvetlenebb hatást érhetnénk el, ha már működésben levő, fejlődőképes iparágakat karolnánk fel. Különös figyelmet érdemelnek e tekintetben a hazai nyersterményeket feldolgozó a készgyártmányt sikerrel exportáló cégek. Példaképpen a „Magyar Kereskedők Lapja” felemlíti az „Első magyar toll- és lőszörgyárat, Budapest, soroksári-ut 96. sz. a., mely mint egyszerű iparosok vállalata, a legkisebb méretből fejlődve, ipari életünkben ma már számottevő tényezővé vált. A gyártelep modern követelményeknek megfelelő épületei gőzerővel hajtott gépekkel vannak felszerelve; a toll- és lőszőr osztályozását, feldolgozását stb. iskolázott munkások végzik és a gyár által előállított áru jórésben Német- és Franciaországba kerül.

A tollgyár-exportja most évi ezer méter mázsára rug, de kellő befektetéssel hatezer méter mázsára biztosan emelhető. Nyerstoll- és lőszőrtermelőink, ma teljesen ki vannak szolgáltatva a külföldi vevők kénye-kedvének; ezen iparág folkarolása esetén megszűnik ez a visszás állapot. Ily esetekben kell az állami támogatásnak, érvényesülni, ha kellő garanciák vannak arra nézve, hogy az illető iparág ugynevezett gyermekbetegségein már túl van, hogy fejlődése eredményesen előmozdítható és hogy az esetleg nyújtott állami pénzsegély nemcsak biztosítva van, de aránylag rövid idő múlva vissza is fizethető.

SPORT.

A budapesti löversenyek. Az őszi löversenymeeting fényes sikerét jelzik azok a versenynapok, a melyek már a nagy közönség élénk részvétele mellett lezajlottak. — A nagy mezőnyök állandóak.

A mai napon a Lovaregyleti díj kerül döntésre, a melynek 2600 méteres távján a még lábön lévő telivérjeink legjobbjai fognak mérközni.

Azt hisszük Attila futásával a verseny el van döntve

Érdekes verseny lesz még a földművelési miniszter díja is, mert abban ismét német ló is részt vesz, mint az elmúlt évben a mikor el is vitte a díjat. — Az idén azonban nehezebb feladata lesz neki, mert *Mindogy* és *Diadal* első classisu lovak.

Megjegyezzük még, hogy a meetinget a lovareregylet egy nappal megtoldotta; a 12-ik versenynap október 14-én fog megtartatni.

NYILTTER.

A f. évi szeptember hó 27-én tartott képviselőtestületi ülésben dr. Seligmann Jenő ur interpellációt terjesztett elő aziránt, vajjon a község előjárósága az újpesti egyesült szikvizgyár vizét megvizsgálta-e, miután tudomása szerint a szervezett vállalat szódavíz-előállításánál nem használ artézi vizet. Az előjáróság a választ nyomban megadta, kiemelve: 1. hogy az újpesti egyesült szikvizgyár gyártmánya ellen sem a hatóság, sem a közönség soha semminemű panaszt nem tett s panaszra okot soha nem szolgáltatott; 2. hogy a nevezett gyár által a szikviz előállításához használt viz hatóságilag vegyelemezett és kitűnőnek minősített. A képviselőtestület ezen választ tudomásul vette.

Midőn ezeket t. ez. vevőközönségünknek örömmel hozzuk tudomására, nem mulaszt-hatjuk el az interpelláló orvos urnak is őszinte köszönetünket kifejezni azért, hogy gyártmányunkra vonatkozó oly elismerő hatóságai nyilatkozatot provokálni volt szives.

Az „Újpesti Egyesült Szikvizgyár.”

* Erovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Szerkesztői üzenetek.

Veridikusnak. Hogy hálás dolog-e nemcsak az essettel, hanem a tollal is foglalkozni: annak megjelölését önre bizzuk; hogy szebb dolog-e műpárt-ollónak avagy olyan madárnak lenni, aki a saját festőtársait kigutyolja: annak a megítélését csak bizza ön pörge nyelvű uram Közérdeki Györgyre és a közönségre.

4400. végrh. sz. 1900.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az újpesti kir. járásbíró-

ságnak 1900. évi V. 1704/4. számú végzése folytán dr. Boros Mór ügyvéd által képviselt Bauer Jakab felperes részére Riesz Jakab és Rosenfeld Szidi alperes ellen 1600 korona követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesektől lefoglalt és 729 koronára becsült ingóságokra az újpesti kir. járásbíró V. fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, Újpesten, váci-ut 14. sz. a. házban leendő megtartása határidőül 1900. évi október hó 12. napján d. e. 9 órája kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elővendezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelenségeket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Újpesten, 1900. évi szeptember hó 26. napján.

Polgár

kir. bírósági végrehajtó.

826. végrh. sz. 1900.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az újpesti kir. járásbíró-ságnak 1900. é. V. 3123 2. sz. végzése folytán dr. Boros Mór ügyvéd által képviselt özv. Bauer Józsefné felperes részére Csillag Károly és neje és Varga Vincez alperesek ellen 670 korona követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesektől lefoglalt és 1232 koronára becsült ingóságokra az újpesti kir. járásbíró V. fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna Újpesten, Gyár-utca 65. sz. a. házban leendő megtartása határidőül 1900. évi október hó 9. napján d. n. 2 órája kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elővendezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelenségeket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Újpesten, 1900. évi szept. hó 21-én.

Kiss Gyula

kir. bírósági végrehajtó.

1100. végrh. sz. 1900.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az újpesti kir. járásbíró-ságnak 1900. é. V. 3459 2. sz. végzése folytán dr. Boros Mór ügyvéd által képviselt Dörner Nándor felperes részére Bauer Ferencz alperes ellen 83 korona követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 620 koronára becsült ingóságokra az újpesti kir. járásbíró V. fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna Újpesten, Király- és Diófa-utca sarok leendő megtartása határidőül 1900. évi október hó 17. napján délután 2 órája kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elővendezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a vég-

rehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelenségeket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Újpesten, 1900. évi szeptember hó 21. napján.

Kiss Gyula

kir. bírósági végrehajtó.

6095 900.

Arverési hirdetmény-kivonat.

Az újpesti kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Rákospalotai közégi takarékpénztár végrehajtatonak Vostyénak Mihály elleni 270 korona tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a pestvidéki kir. törvényszék az újpesti kir. járásbíró területén levő s a Rákospalotai 35. sz. betétben Tagai Zsuzsanna férj. Vostyénak Mihályné nevében álló A. I. 1-17. sorsz., 1200 3. 1201 3. 1555. 2202. 2529. 2530. 2859. 2860. 2861. 2862. 2863. 2864. 3407. 3925 2. 4422. 4423. 4424. hrsz. ingatlanok Vostyénak Mihályt illetett felerészére 595 korona, valamint az A. 3. I. sorsz., 4777. hrsz. ingatlanra az 1881. LX. t.-cz. 156. §-a alapján egészben, 116 koronában megállapított kikiáltási áron annak megjegyzése mellett, hogy a mennyiben az ingatlanok a C. 12. sorsz. alatt a 2793 tk. 99. sz. végzéssel Vostyénak Mihály javára bekebelezett haszonélvezeti jogot megelőző követelések fedezésére szükségesnek mutatkozó 7600 koronán alóli áron adatnák el, a szolgálmi jog fenntartása mellett az esetre az árverés hatálytalan lesz, s az ingatlanok a szolgálmi jogra tekintet nélkül fognak ugyane határnapon újból elővendeztetni, az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi december hó 21. napján, d. e. 9 órakor Rákospalota községében megállapított nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át, vagyis 59 koronára 50 fillért, illetve 11 koronára 60 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az igazságügyminiszteri rendeletekben kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Újpest, 1900. évi szeptember hó 13. a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

dr. Székacs

kir. aljáró.

Értesítés.

Van szerencsém Újpest n. é. közönségének b. tudomására adni, hogy *István-ter „Zöld-udvar” és József-utca 36-ik szám alatt egy*

Fa-, szén-, szappan-, kötél- és faáru-üzletet

nyitottam, a hol is nagyban, valamint kisesnyben kapható; **fa, valódi porosz-szén, faszén, szegedi- és váci szappan, kötéláru,** valamint mindennemű **faárunk** a legjutányosabb áron.

Főtörökvésem oda fog irányulni, hogy pontos és lelkiismeretes kiszolgálás által t. vevőmet minden tekintetben kielégítek.

A n. é. közönség b. támogatását és pártfogását kérve maradok kiváló tisztelettel

Tóth E.

Hirdetések

és NYILTTEREK

jutányos áron felvétetnek. Bövebbet a kiadóhivatalban.